

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор Херсонського державного університету
_____ Олександр Співаковський
«__» _____ 2023

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
на основі освітньо-кваліфікаційної рівня «бакалавр»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Розглянуто та затверджено на засіданні НМР

Протокол №8 від 17.04.2023 _____ Н.І. Тавровецька

Херсон – Івано-Франківськ – 2023

Затверджено на засіданні приймальної комісії Херсонського державного університету (протокол № _ від _____2023 року).

ЗМІСТ

	с.
1. Загальні положення	3
2.Зміст програми	5
3. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування	6
4. Список рекомендованої літератури	14
5. Критерії оцінювання знань фахового вступного випробування	24

1. Загальні положення

Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня вищої освіти **магістр**, на основі базової або повної вищої освіти розроблена відповідно ДО СТАНДАРТУ програми, рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

Організація та проведення фахових вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти магістр.

Форма вступного випробування: вступне випробування проводиться у формі тестування.

Характеристика структури тестів. Фахове вступне випробування проводиться шляхом тестування. Відповідно до запропонованої програми розроблено пакет тестів, який складається з 3 варіантів.

Тривалість вступного випробування – на виконання відведено 180 хвилин.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів.

Перепусткою на тестування є Аркуш результатів вступних випробувань, паспорт.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами

прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явилися на фахове вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. Зміст програми

Програма фахових вступних випробувань з психології для здобуття ступеня освіти «магістр» на основі базової або повної вищої освіти (денна, заочна форми навчання) містить у собі зміст та основні наукові проблеми з фундаментальних розділів психологічної науки, які дозволяють виявити цілісність та системність теоретичних знань психолога, а також надають можливість визначити ступінь сформованості вмінь та навичок у плануванні, організації та реалізації сучасного психологічного дослідження, проведенні психологічної консультації, розробці психотерапевтичних, психокорекційних та розвивальних програм, виконанні психопрофілактичної та просвітницької роботи практичного психолога.

Програма вступних випробувань складається з двох блоків:

- 1) Загальна, вікова та соціальна психологія. Зміст цього блоку побудований на основі змісту навчальних курсів «Загальна психологія (з практикумом)», «Вікова психологія», «Соціальна психологія (з практикумом)», «Теорії особистості», «Історія психології».
- 2) Психодіагностика, практична психологія. Зміст цього блоку побудований на основі навчальних курсів: «Психодіагностика», «Експериментальна психологія», «Математичні методи в психології», «Патопсихологія», «Основи психотерапії та психоконсультації».

Абітурієнтові пропонується 100 тестових завдань. Тестові завдання є закритими та містять 4 варіанти відповіді, серед яких тільки один варіант є вірним, за кожну правильну відповідь абітурієнт отримує 2 бали. Тестові завдання оцінюються окремо: з 1 по 50 завдання – «Загальна, вікова та соціальна психологія»; з 51 по 100 завдання – «Психодіагностика, практична психологія», тому за кожний блок тестів абітурієнт може набрати 100 балів.

3. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування

Тема 1. Загальна психологія

Проблема виділення загальних категорій психологічного знання (душа, свідомість, поведінка, несвідомість, діяльність, особистість, самосвідомість та ін.). Зв'язок предмета з методом дослідження. Основні класифікації методів в психології (Б.Г. Ананьєв, С.Л. Рубінштейн, Г.Д. Пирьов).

Основні принципи психології (детермінізму, єдності свідомості та діяльності, розвитку та ін.). Структура й рівні психічної діяльності. Психіка як механізм суб'єктивного відображення об'єктивної дійсності. Свідомість як ідеальне відображення. Функції свідомості. Основні етапи розвитку свідомості в онтогенезі. Види домінуючої діяльності. Роль гри у формуванні свідомості.

Категорія діяльності в психології. Принцип єдності свідомості та діяльності. Поняття дії, операції, психофізіологічних функцій. Модель поетапного формування навичок. Етапи формування навичок, зміни у структурі дії на кожному етапі.

Загальне уявлення про відчуття як процеси почуттєвого пізнання. Загальні властивості відчуттів (якість, інтенсивність, тривалість, просторова локалізація, модальність). Пороги відчуттів. Основні поняття сенсорної психофізики. Пороги. Абсолютний і диференційний пороги.

Основні властивості процесу сприймання (просторово-часова організація, модальність, інтенсивність, об'єм). Вторинні властивості процесу сприймання (предметність, цілісність, структурність, константність, узагальненість). Загальне поняття про третинні властивості (усвідомленість, цілеспрямованість, вибірковість, категоріальність та ін.).

Процес пам'яті. Основні характеристики мнемічних процесів. Рівні й типи пам'яті. Розвиток запам'ятовування інформації у філогенезі (два основних шляхи розвитку). Основні тенденції розвитку опосередкованого й безпосереднього запам'ятовування в онтогенезі.

Специфіка процесу уваги, його природа та механізми. Основні властивості процесу уваги. Класифікація видів уваги.

Мислення як психічний процес, його первинні та вторинні властивості. Основні розумові операції. Види мислення. Складові компоненти мислення як процесу рішення завдань. Складові компоненти мислення як процесу формування понять (вербальний, образний, емоційний), їх функції.

Мова і мовлення – взаємозв'язок та специфіка. Основні функції мови, його структура (концепція Хомського).

Психомоторика, її функції. Форми прояву моторної активності за К.К. Платоновим, рівнева модель Б.Г. Ананьєва.

Емоції як форма переживання, механізм регуляції психічного стану. Види емоційних реакцій, їх класифікація (С.Л. Рубінштейна, Є.П. Ільїна та ін.). Загальні властивості емоцій. Основні функції емоцій. Загальне уявлення про почуття, емоційні стани, емоційні властивості особистості.

Вольова регуляція поведінки. Різні підходи до розуміння й дослідження волі (воля як процес довідного управління, як самоуправління, як процес подолання труднощів). Критерії виділення вольових дій і вольової регуляції. Співвідношення вольової й довільної регуляції. Психологічні механізми вольової регуляції. Основні етапи вольового процесу.

Особистість. Проблема особистості в психології. Структури особистості. Основні компоненти «Я - концепції»: образ фізичного «Я», самооцінка, рівень притягань та очікування та ін. Основні моделі структури особистості: Б.Г. Ананьєва, Б.І. Додонова А.Ф. Лазурського, К.К. Платонова, С.Л. Рубінштейна.

Спрямованість особистості, її мотиваційна сфера. Основні структурні компоненти мотиваційної сфери. Різновиди мотивів людини: актуальні й потенційні мотиви, предметні й функціональні, змістовноутворюючі й мотиви-стимули. Структура мотиваційної сфери у диспозиційних концепціях (Ф. Лерша, А. Маслоу, Г.А. Мюррея та ін.). Теорія конфлікту: моделі конфлікту К. Левіна та Н. Міллера.

Темперамент у структурі особистості. Темперамент як форма інтеграції первинних індивідуальних властивостей. Класичні (гуморальні) теорії темпераменту. Типи темпераменту в історії психології.

Характер у структурі особистості. Визначення характеру. Співвідношення темпераменту й характеру. Характер як система відносин людини до миру, іншим людям, самому собі. Поняття «риси». Риса як елемент будови особистості.

Поняття здібностей у психології. Визначення здібностей. Задатки як органічні передумови здібностей. Структура здібностей. Загальні й спеціальні здібності. Основні загальні здібності: навченість, інтелект, креативність. Їх функції. Поняття розумового віку й коефіцієнта інтелекту.

Тема 2. Вікова психологія

Вікова психологія

Вікова психологія – розділ психології, що вивчає закономірності психічного онтогенезу, формування особистості людини в умовах навчання та виховання. Базові визначення розвитку. Особливості періодів психічного розвитку.

Закономірності і динаміка психічного розвитку і формування особистості в онтогенезі. Аналіз теорій психічного розвитку. Механізми психічного розвитку дитини. Провідні види діяльності і психічні новоутворення. Вікові кризи. Сучасна періодизація психічного розвитку. Характеристика основних досягнень людини в кожному віковому періоді.

Психологічні особливості розвитку немовляти.

Особливості психічного розвитку дітей дошкільного віку.

Психологічна готовність до навчання.

Особливості розвитку в підлітковому віці.

Поняття юності. Проблема юнацької культури. Потреба смислу життя.

Психологічні особливості зрілого віку. Рання дорослість.

Середня дорослість, її основні особливості. Динаміка розвитку інтелекту, життєві установки, життєві цінності. Криза середини життя.

Пізня дорослість. Старість.

Смерть та помирання. Добровільний ухід із життя. Завершення повного життєвого циклу.

Тема 3. Соціальна психологія

Особистість як суб'єкт спілкування. Поняття особистості в психології в світлі різних наукових напрямків. Проблема соціалізації особистості.

Особистість в структурі групових відносин. Проблема статусу і соціальної позиції особистості в групі. Механізми соціальної регуляції поведінки особистості в групі. Групові санкції.

Структура соціальної установки: емоційний, когнітивний та поведінковий компоненти. Роль соціальних установок у регуляції соціальної поведінки особистості.

Міжособистісні відносини як необхідні умови формування та розвитку особистості. Емоційний, когнітивний та поведінковий аспекти міжособистісних відносин. Структура ділових відносин. Поняття соціальної та міжособистісної ролі.

Соціально-психологічна сутність феномену спілкування. Спілкування як взаємодія. Поняття інтеракції, її види. Спілкування і діяльність.

Спілкування як обмін інформацією. Поняття комунікації, її види та засоби. Вербальна і невербальна комунікація. Поняття бар'єрів спілкування, їх види.

Спілкування як сприйняття людьми один одного. Ідентифікація, емпатія, рефлексія як механізми взаєморозуміння. Види соціальної перцепції. Каузальна атрибуція.

Психологічні способи впливу в процесі спілкування. Поняття способів впливу: зараження, навіювання, наслідування, моди, переконання. Проблема впливу та влади, види влади.

Проблема груп в соціальній психології. Спільноти і групи, види та їх класифікація. Соціометричний напрямок Морено; Школа групової динаміки Левіна. Класифікація малих груп. Структура малої групи. Лідерство і керівництво в малих групах.

Тема 4. Теорії особистості

Визначення поняття «особистість». Біологічні та соціальні фактори у розвитку особистості. Персонологія як наука про особистість. Основні компоненти теорій особистості: структура особистості, мотивація, розвиток особистості, психопатологія, психічне здоров'є.

Психодинамічна теорія особистості за З. Фрейдом. Основні принципи психоаналізу. Структура особистості, основні її компоненти, їх функції та принципи функціонування. Структура інстинкту як основної рушійної сили. Класифікація інстинктів. Основні етапи психосексуального розвитку особистості: оральна фаза, анальна фаза, фалічна, латентний період, геніальна стадія. Захісні

механізми Еґо.

Індивідуальна теорія особистості за А. Адлером. Основні положення індивідуальної психології. Основні поняття «відчуття неповноцінності», «соціальний інтерес», «потяг до досконалості», «стиль життя», динаміка їх змісту.

Аналітична теорія особистості за К.Г. Юнгом. Структура особистості, її основні компоненти. Структура неусвідомленого: індивідуальне та колективне. Поняття «архетип», зміст основних архетипів.

Еґо-психологія Е. Еріксона. Основні положення теорії Е. Еріксона, напрями відхилення від класичного психоаналізу. Основний епігенетичний принцип розвитку особистості. Основні стадії психосоціального розвитку особистості. Поняття «еґо-ідентичність».

Гуманістична теорія особистості за Е. Фроммом. Основні принципи гуманістичної концепції. Поняття «свобода», її основні форми. Механізми втечі від свободи: авторитаризм, конформність, деструктивність.

Соціокультурна теорія особистості за К. Хорні. Основні принципи концепції. Поняття «базальна тривога», причини її виникнення.

Структурна теорія ознак особистості за Р. Кеттеллом. Теорія типів особистості за Г. Айзенком, її основні принципи.

Основні принципи біхевіоризму, що визначив Дж. Уотсон. Теорія оперантного наочіння Б.Ф. Скіннера, її основні положення та принципи. Особистість з погляду біхевіористів.

Теорія соціального наочіння за Дж. Роттером, її основні положення.

Когнітивна теорія особистості за Дж. Келлі.

Основні положення гуманістичної психології. Гуманістична теорія особистості А. Маслоу, її основні принципи. Мотивація. Ієрархія потреб людини.

Феноменологічна теорія особистості за К. Роджерсом. Русійний мотив життя – тенденція актуалізації. Життєвий досвід, критерії його оцінки.

Тема 5. Історія психології

Донаукові погляди на психіку. Психологічні погляди в античну епоху. Зародження психологічної думки в країнах Сходу. Психологічні уявлення в релігійній філософії періоду середньовіччя. Психологічна думка періоду відродження (кінець XV – початок XVII ст.). Психологічні уявлення в науковій філософії Нового часу (період наукової революції XVII в.). Психологічна думка XVIII століття. Розвиток психології в романтичний період (перша половина XIX в.). Передумови формування й оформлення психології як самостійної науки (друга половина XIX в.).

Початок наукової психології. Біологічні й фізіологічні навчання як підстава різних напрямків психології. Перша психологічна лабораторія Вільгельма Вундта.

Період «відкритої кризи» у психології й основні напрями розвитку психології на початку XX ст. Асоціанізм і експериментальна психологія. Оформлення інтроспективної психології. Функціоналізм і структуралізм у психології. Виділення об'єктивного підходу в психології. Рефлексологічний і біхевіоральний етапи в історії психології.

Російська психологія на початку ХХ століття (передреволюційний період). Розвиток психології в Росії в 30-ті роки ХХ в. Розвиток радянської психології в роки великої вітчизняної війни 1941-1945 рр. Розвиток радянської психології в післявоєнні роки (60-90 рр. ХХ століття).

Історія психології і її наукових шкіл. Історія створення психологічних організацій. Сучасні наукові напрямки й системи у світовій психології. Психологія країн Східної Європи та Америки. Психологія в Росії. Психологія в Україні.

Тема 6. Психодіагностика

Вимоги до використання психодіагностичних методів. Визначення та класифікація тестів. Розробка первинної форми тесту. Вибір шкал до тесту. Шкалування. Класифікація шкал. Вимоги до тестових завдань та їх формулювання. Поняття про репрезентативну вибірку досліджуваних, кількісні та якісні критерії відбору досліджуваних. Аналіз результатів рішення тестових завдань у відповідності з їх трудністю та дискримінативністю. Підготовка, проведення та обробка результатів тестових випробувань. Обґрунтування тестів як вимірювальних інструментів і їх інтерпретація. Надійність тесту, методи визначення надійності. Контроль валідності тесту. Тестові норми. Статистичне обґрунтування тестових норм.

Психодіагностика рис особистості. Психодіагностика конституційних рис. Психодіагностика мотивації. Методи діагностики сприймання. Методи психологічної діагностики уваги. Методи психологічної діагностики пам'яті. Методи психологічної діагностики мислення. Методи діагностики рівня загального інтелектуального розвитку. Принципи побудови інтелектуальних тестів. Методи психологічної діагностики властивостей нервової системи. Методи психологічної діагностики міжособистісних відносин. Патохарактерологічна діагностика. Поняття шкільної зрілості, діагностика психологічної готовності дитини до шкільного навчання. Проективні методи, їх особливості та використання у практиці. Методи діагностики емоційної сфери особистості. Методи вимірювання особистісних якостей. Багатомірні особистісні опитувальники. Методи діагностики професійних інтересів та нахилів старшокласників. Методи психологічної діагностики особливостей темпераменту.

Тема 7. Експериментальна психологія

Структура наукового дослідження, принципи його проведення. Типи дослідження. Етапи нормативного процесу наукового дослідження. Типи гіпотез.

Фактори, які обумовлені ситуацією взаємодії експериментатора та досліджуваного. Типи психологічного дослідження: каузальне і телеологічне, загальнопсихологічне і диференційно-психологічне, структурне і процесуальне. Специфіка методів дослідження в психологічному дослідженні. Множинність класифікацій психологічних методів (класифікації Б.Г. Ананьєва, С.Л. Рубінштейна, Г.Д. Пирьова, М.С. Роговіна, Г.В. Залевського та ін.).

Метод спостереження в психології, його специфіка.

Специфіка проведення опитування в психології. Основні форми опитування: інтерв'ю й анкетування.

Психологічний експеримент, його загальна характеристика. Структурні складові експерименту. Планування експерименту. Основні характеристики вибірки. Розподіл та відбір досліджуваних до груп.

Основні експериментальні схеми проведення дослідження: міжгрупові (класичні) та внутрішньогрупові, факторні плани.

Класичні методи дослідження значень абсолютних та диференціальних порогів.

Два основних метода дослідження об'єму сприйняття: повного та часткового відтворення інформації.

Основні групи методів дослідження процесів уявлення: об'єктивні, суб'єктивні та проєктивні. Загальна характеристика кожної групи методів та аналіз окремих методик.

Експериментальні методи дослідження особливостей процесів пам'яті. Два класичних методу вивчення об'єму короткочасної пам'яті. Основні методи дослідження процесів відтворення та впізнання інформації.

Основні властивості процесу уваги. Поняття про перцептивний та інтелектуальний об'єми уваги. Основні показники визначення об'єму інтелектуальної уваги. Визначення основних показників дослідження стійкості уваги: тривалість та динаміка. Основні методи дослідження концентрації, переключення та розподілу уваги.

Класифікація підходів дослідження розумового процесу: аналіз структури розумового процесу та факторів, які визначають рівень успішності вирішення розумової задачі (техніка самоспостереження; метод розмірковування вголос; методика «підказки», метод рішення математичних задач, які зростають за рівнем складності); аналіз особливостей розумових операцій (метод аналізу здійснення певних логічних операцій – аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, конкретизації; техніка екстраполяції результату; метод доповнення; методики інтерпретації та оцінки значення прислів'їв); аналіз стратегій вирішення розумових задач (метод визначення стратегій Дж. Брунера та методика Л.С. Виготського-Сахарова).

Експериментально-психологічні методи дослідження мови (мовлення).

Класифікація методів вивчення психомоторних компонентів діяльності. Структура реакції суб'єкта та основні показники визначення її успішності.

Методи вивчення емоційної сфери суб'єкта. Фізіологічні показники емоційних станів та їх діагностика.

Тема 8. Математичні методи в психології

Описова статистика. Визначення середнього арифметичного, моди, медіани для дискретних та неперервних даних. Міри розкиду даних: дисперсія та середньо-квадратичне відхилення. Оцінки типу розподілу: асиметрія та ексцес. Стандартна помилка середнього. Нормальний розподіл даних. Тестові норми.

Поняття кореляції. Коефіцієнт кореляції. Поняття про рангову кореляцію, визначення коефіцієнту рангової кореляції (коефіцієнт кореляції Спірмена) між двома признаками, які отримані на одній групі. Визначення коефіцієнта кореляції Пірсона.

Виявлення відмінностей у рівні признаку, що досліджується. Критерій Розенбаума. Мета застосування критерію Розенбаума.

χ^2 -критерій Пірсона. Порівняння двох емпіричних розподілів. Порівняння емпіричного розподілу даних з теоретичним.

Багатофункціональні статистичні критерії. Багатофункціональний статистичний критерій кутового перетворення Фішера (ϕ^*).

Тема 9. Патопсихологія

Патологія свідомості і самосвідомості. Поняття про свідомість. Види порушень свідомості. Порушення самосвідомості: деперсоналізація і дереалізації.

Порушення психічних процесів. Види порушень відчуття, сприймання, уявлень.

Порушення пам'яті. Види порушень пам'яті. Патогенез порушень пам'яті.

Патологія мислення. Види порушень мислення (формальне порушення мислення; затримка розвитку процесу мислення; розпад мислення). Критерії патології мислення.

Мислення і мова. Патогенез порушень мислення.

Патологія емоцій та волі. Види порушень емоцій: гіперстезія, емоціональна тупість: ейфорія, дисфорія, депресія, емоціональна амбівалентність; реакція короткого замикання; апатія.

Розумова відсталість. Визначення поняття “розумова відсталість”. Причинні фактори розумової відсталості. Ступені розумової відсталості. Види розумової відсталості. Класифікація олігофренії. Пограничні форми інтелектуальної недостатності, затримки психічного розвитку. Причини і форми інтелектуальної недостатності.

Акцентуації характеру і психопатії. Поняття про акцентуацію характеру. Клінічні форми акцентуації характеру. Поняття про психопатії. Ознаки психопатії (за П.Б. Ганнушкіним). Клінічні форми психопатії і їх диференціація.

Психічні порушення при шизофренії. Загальні відомості, основні клінічні ознаки. Основні форми шизофренії. Хвороба Каннера, ранній дитячий аутизм. Психічні порушення при шизофренії. Психічні порушення при епілепсії.

Тема 10. Основи психотерапії та консультування

Класичний психоаналіз. Структура особистості у концепції З.Фрейда: Лібідо, Его, Супер-его. Психотехніки: метод вільних асоціацій, тлумачення снів, інтерпретація, аналіз опору, аналіз переносу (трансферу). Поняття «механізми психологічного захисту». Класифікації механізмів психологічного захисту.

Індивідуальна психотерапія за А. Адлером. Основні поняття концепції. Мета терапевтичного процесу. Позиція клієнта-терапевта. 4 етапи терапії: встановлення відносин; аналіз динаміки; само розуміння (інсайт), переорієнтація.

Поведінкова психотерапія. Позитивне й негативне підкріплення. «Терапія та модифікація поведінки».

Когнітивна психотерапія. Раціонально-емотивна психотерапія Елліса.

Метод кататимного переживання. Основа метода – вільне фантазування. Показання та протипоказання для застосування методу.

Гуманістичний психоаналіз за Е. Фроммом. Специфіка ролі терапевта–клієнта. Особистість у концепції Е. Фромма. Мета терапії. Шляхи досягнення психотерапевтичного ефекту.

Психологія самореалізації за А. Маслоу та недирективна клієнт-центрована психотерапія за К. Роджерсом.

Екзистенціальна психотерапія. Пошук смислу життя як людська потреба. Унікальність смислу життя, тоталітаризм та конформізм.

Гештальттерапія. Принципи гештальттерапії: Я і Ти, що і як, тут і зараз. Етапи терапевтичного процесу: рівень кліше, рівень програвання ролей, антиекзистенціальний рівень (рівень фобічного уникання); «рівень страху смерті».

Ігрова психотерапія. Принципи та організація ігрової терапії. Організація психотерапевтичних ігор та вимоги до психотерапевта.

Тілесна психотерапія. Ключові поняття психотерапії В.Райха.

Професійні та етичні вимоги до психотерапевта. Загальні стратегії психотерапевтичного консультування. Етапи психотерапевтичного процесу.

Схема інтерв'ю (для збору інформації про клієнта). Типи пред'явлення клієнтом своєї проблеми. Встановлення відносин довіри і співробітництва між терапевтом та клієнтом.

Вербальні і невербальні засоби психотерапевтичної роботи. Етичні принципи психотерапевта: відповідальність; конфіденційність; прийняття клієнта.

3. Список рекомендованої літератури

Базова (основна) література:

1. Бабатіна С.І. Історія психології. Конспект лекцій. Для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» напряму підготовки (спеціальності) 6.030102 «Психологія» / С.І. Бабатіна. Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2015. 244 с.
2. Бичко А.К. Історія філософії: Підручник / А.К. Бичко, І.В. Бичко, В.Г. Табачковський. К. : Либідь, 2001. 406 с.
3. Гриньова Н.В. Історія психології : курс лекцій : Навчальний посібник / уклад. Н. В. Гриньова. Умань : Візаві, 2012. 209 с.
4. Загальна психологія : Навч. посібник / За ред. Л. Долинської, О. Скрипченко. К. : Либідь, 2005. 464 с.
5. Загальна психологія : Підручник для студент вищих навч. закладів / За заг. ред. С. Д. Максименка. К. : Форум, 2000. 543 с.
6. Загальна психологія: Хрестоматія : Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. К. : Каравела, 2007. 640 с.
7. Кондзьолка В.В. Історія середньовічної філософії: Навч. посіб. / В.В. Кондзьолка. Л. : Світ, 2001. 318 с.
8. Корольчук М. С. Історія психології: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Корольчук, П. П. Криворучко. К.: Ельга, Ніка-центр, 2010. 248 с.
9. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С. Корольчука. К.: Ніка-Центр, 2004. 400 с.
10. Криворучко П. П. Історія психології: Курс лекцій / За заг. ред. М.С. Корольчука. К.: КиМУ, 2003. 220 с.
11. Максименко С. Д. Генеза здійснення особистості : [наукова монографія] / Сергій Дмитрович Максименко. К. : Вид-во ТОВ «КММ», 2006. 240 с.
12. Маноха І.П. Історія психології ХХ століття: Навчальний посібник для ВНЗ. / І.П. Маноха, В.А. Роменець. К.: Либідь, 2007 832 с.
13. Махній М. М. Історія психології: Психологічна медієвістика та ранні теорії Нового часу: Навч. посібник /М. М. Махній, М. А. Скок. Чернігів: ЧДПУ, 2005. 164 с.
14. Москаленко В. В. Психологія соціального впливу : Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / В. В. Москаленко. К.: Центр учбової літератури, 2007. 448 с.
15. Москаленко В.В. Соціальна психологія : підручник / В.В. Москаленко. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.

16. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : навч. посіб. / Л.Е. Орбан-Лембрик. К. : Академвидав, 2005. 448 с.
17. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : підручник: У 2 кн. Кн. 1. Соціальна психологія особистості і спілкування / Л.Е. Орбан-Лембрик. К. : Либідь, 2004. 576 с.
18. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : підручник: У 2 кн. Кн. 2. Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Л.Е. Орбан-Лембрик. К. : Либідь, 2006. 560 с.
19. Основи психології / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. К. : Либідь, 2002. 632 с.
20. Основи соціальної психології. Навчальний посібник / О.А. Донченко, М.М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін. : [За ред. М. М. Слюсаревського]. К. : Міленіум, 2008. 496 с.
21. Павелків Р. В. Загальна психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків. К. : Кондор, 2013. 570 с.
22. Психологія : Підручник / За ред. Ю. Л. Трофімова. К. : Либідь, 1999. 558 с.
23. Роменець В.А. Історія психології ХІХ початок ХХ століття: Навч. посібник / В.А.Роменець. К. : Либідь, 2007. 832 с.
24. Савчин М. В. Загальна психологія : Навчальний посібник / М. В. Савчин. К. : Академвидав, 2012. 461 с. (Серія «Альма-матер»).
25. Савчин М. Вікова психологія: навч. посіб. / Мирослав Савчин, Леся Василенко. 3-тє вид. перероб., доповн. К. : ВЦ «Академія», 2016. 368 с.
26. Самошкіна Л. М. Вікова психологія: Навчальний наочний посібник з мультимедійним курсом / Під ред.. чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. Д. : Вид-во ДНУ, 2006. 248 с.
27. Сергеєнкова О. П. Вікова психологія. Навч. посібник / О. П. Сергеєнкова, О.А. Столярук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. К. : Центр учбової літератури, 2012. 376 с.
28. Скок М. А. Історія психології від анімістичного світобачення до наукової рефлексії: Навч. посібник/ М. А. Скок. Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2010. 256 с.

Додаткова література:

1. Засєкіна Л. В. Структурно-функціональна організація інтелекту: Монографія / Л. В. Засєкіна. Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2005. 370 с.
2. Носенко Е. Л. Сучасні напрями зарубіжної психології: психологія

особистості : Підручник / Е. Л. Носенко, І. Ф. Аршава. Д. : Вид-во ДНУ, 2010. 327 с.

3. Роменець В. А. Історія психології XVIII століття. Епоха Просвітництва: Навч. посібн. / В.А. Роменець. К.: Либідь, 2006. 1000 с.

4. Савчин М. Методологеми психології : Монографія / Мирослав Савчин. К. : Академвидав, 2013. 224 с. (Серія «Монографія»).

5. Смульсон М. Л. Психологія розвитку інтелекту : Монографія / Марина Лазарівна Смульсон. К. : Нора-Друк, 2003. 298 с.

Інформаційні ресурси:

1. Загальна психологія : Навчальний посібник [Електронний ресурс] / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. К. : Центр учбової літератури, 2012. Режим доступу: http://www.college-chnu.cv.ua/images/Books/Nastja/sergeenkova_o_p_zagalna_psihologiya.pdf

2. Загальна психологія : Підручник [Електронний ресурс] / За ред. О. В. Скрипниченко. Режим доступу: <http://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologya-skrpichenko-ov-.html>

3. Махній І.П., Скок М.А. Історія психологічної думки: Навч. посібник [Електронний ресурс]. Чернігів: Чернігівський національний університет ім. Т.Г. Шевченка, 2010: [http //makhnii-history.blogspot.com/](http://makhnii-history.blogspot.com/).

4. Савчин М.В. Вікова психологія : навч. посіб. К.: Академвидав, 2006. 360с. // <http://studentam.net.ua/content/category/>

Критерії оцінювання фахового вступного випробування

Тестові завдання є закритими та містять 4 варіанти відповіді, серед яких тільки один варіант є вірним, за кожен правильну відповідь абітурієнт отримує 2 бали. Тестові завдання оцінюються окремо: з 1 по 50 завдання – «Загальна, вікова та соціальна психологія»; з 51 по 100 завдання – «Психодіагностика, практична психологія», тому за кожний блок тестів абітурієнт може набрати 100 балів.

Критерії оцінювання фахового вступного випробування

Кількість правильних відповідей	<u>Оцінка</u> Кількість балів за 200- бальною системою	Кількість правильних відповідей	<u>Оцінка</u> Кількість балів за 200-бальною системою
50	100	100	200
49	98	98	198
48	96	96	196
47	94	93	194
46	92	92	192
45	90	91	190
44	88	89	188
43	86	83	186
42	84	82	184
41	82	81	182
40	80	80	180
39	78	78	178
38	76	76	176
37	74	74	174
36	72	72	172
35	70	70	170
34	68	78	168
33	66	68	166
32	64	67	164
31	62	66	162
30	60	65	160
29	58	63	158
28	56	63	156
27	54	62	154
26	52	60	152
25	50	58	150
24	48	56	148
23	46	53	146

18	36	41	136
17	34	39	134
16	32	37	132
15	30	35	130
14	28	32	128
13	26	30	126
12	24	27	124
11	22	24	122
10	20	22	120
9	18	20	118
8	16	18	116
7	14	15	114
6	12	12	112
5	10	10	110
4	8	8	108
3	6	6	106
2	4	4	104
1	2	2	102
0	0		

Укладач програми:

_____ Олена Танасійчук
голова фахової атестаційної комісії
к. психол.н., доцент